

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/45/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513207024
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8513207024.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporkyni: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 6C/278/2013-50 zo dňa 05.08.2014 jednohlasne takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 6C/278/2013-68 zo dňa 30.12.2014.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu.

Vyslovil, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznáva náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa čl. 46 ods. 3; 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, §§ 3 ods. 1; 4 ods. 1 písm. a); 9 ods. 1, 2; 15 ods. 1; 16 ods. 1, 2; 17 ods. 1 až 3; 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, §§ 41 ods. 2 písm. d); 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Konštatoval, že v predmetnej veci vidí žalobca nesprávny úradný postup OS Vranov nad Topľou vo veci sp. zn. 3Er/590/2010 v tom, že súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene, keď súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 280 dní, pretože exekučné konanie podľa tvrdenia žalobcu začalo dňa 22.4.2010 a exekučným súdom bolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia až dňa 27.1.2011.

Z exekučného spisu vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená až dňa 24.6.2010, teda až od tohto dňa plynie súdu lehota na rozhodnutie. Exekučný súd pritom rozhodol už dňa 2.12.2010 a nie 27.1.2011, teda po 131 dňoch od doručenia žiadosti o udelenie poverenia. Pre účely nečinnosti by od tejto doby bolo potrebné ešte odpočítať lehotu 15 dní, ktorú exekučný súd mal na rozhodnutie o žiadosti exekútora, pričom žiadosť o udelenie bola v danom prípade zamietnutá. Pre takýto prípad neplatí uvedená lehota, vzhľadom na potrebu skúmania rozporu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom.

V danom prípade bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, pre ktorý vylúčenie 15 - dňovej lehoty vyplýva priamo z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

K názoru navrhovateľa týkajúceho sa predpokladu racionálneho zákonodarcu, a s tým spojenému názoru, že rozhodcovský rozsudok nie je exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku súd prvého stupňa poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 102/2011 Z.z., ktorým bolo doplnené ustanovenie § 41 ods.2 písm. d) Exekučného poriadku. Podľa tejto správy samotný zákonodarca považoval za exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku aj rozsudky rozhodcovských súdov a uvedené ustanovenie doplnil zákonodarca z dôvodu určitých pochybností vyvstávajúcich v praxi, aby tieto pochybnosti odstránil.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR, ktorý ju preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu.

Prieťahy v súdnom a tým i exekučnom konaní nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

I keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody postupuje podľa znenia zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012 zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 tohto zákona je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prieťahov v konaní alebo iného zásahu musí vychádzať z vyššie uvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy v konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy a pod. (viď znenie § 9 citovaného zákona účinného od 1.1.2013). Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prieťahy v konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si navrhovateľ nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku.

I keď predmetom konania o nárokoch navrhovateľa je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutej majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy, súd považuje za správne poukázať aj na rozhodnutia Ústavného súdu SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti, ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitnosť veci a podobne. I keď teda súd v exekučnom konaní urobí úkon po zákonom stanovenej lehote, nemožno bez zohľadnenia ďalších okolností veci konštatovať, že došlo k nesprávne úradnému postupu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov - rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc - sa javí 15-dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Navyiac zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného ku dňu podania žiadosti o vydanie poverenia vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v prípade, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že nemal za preukázané, že navrhovateľ podal v predmetnom exekučnom konaní sťažnosť na prieťahy v konaní. V návrhu síce navrhovateľ uviedol, že vyvinul enormné úsilie na docielenie vecného posunu v exekučnom konaní a donútil tým porušovateľa k vydaniu rozhodnutia, pričom poukázal na žiadosti o informáciu o stave konania z 2.7.2009, 23.9.2009, 13.11.2009, 25.2.2010 a sťažnosti na prieťahy v konaní zo dňa 30.8.2010, 23.11.2010 a 25.5.2011. Tieto žiadosti o stav konania ani sťažnosti na prieťahy však neboli podané v predmetnej exekučnej veci, ako to vyplýva aj z exekučného spisu, preto súd na tieto skutočnosti neprihliadal. Väčšina uvedených žiadostí

o informáciu v konaní sa ani nemohla týkať tohto konania, keďže v čase ich podávania ešte ani nezačalo exekučné konanie.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou odporcu a dospel k záveru, že navrhovateľ ich v konaní nepreukázal.

Navrhovateľ sa domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky. Aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je navrhovateľ povinný preukázať. Skutočnou škodou sa pritom rozumie majetková ujma, ktorá vznikla fyzickej alebo právnickej osobe, je vyjadriteľná v peniazoch a spočíva v zmenšení (úbytku) existujúceho majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky toho, že navrátenie do predošlého stavu nie je možné alebo účelné.

Ušlým ziskom sa zase rozumie majetková ujma, ktorá vznikla fyzickej alebo právnickej osobe, je vyjadriteľná v peniazoch a vyjadruje zisk, ktorý by poškodený bol dosiahol, ak by nedošlo k porušeniu určitej povinnosti zo strany škodcu.

Navrhovateľ v návrhu na začatie konania nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody v tejto konkrétnej veci, a to ani na základe výzvy súdu. Až v priebehu konania oznámil súdu, že do registra Spr založil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý považuje za dôležitý dôkaz o skutočnostiach tvrdných v jednotlivých návrhoch, a ktorý preukazuje minimálnu výšku spôsobenej škody. Ako však vyplýva z tohto posudku, v tomto bola vypočítaná priemerná výška škody (teda spriemerovali sa náklady na počet posudzovaných konaní, čiže z výsledku znaleckého posúdenia je možné vyvodiť, že v každom posudzovanom exekučnom konaní došlo k rovnakým úkonom), a to rozdelená na škodu spôsobenú v exekučných konaniach pri rozhodovaní o žiadostiach o udelenie poverenia a na škodu spôsobenú v exekučných konaniach, kde navrhovateľ ako oprávnený žiadal o zmenu exekútora. Súdny znalec pritom všetky náklady nad určitý priemer vypočítaný z predchádzajúceho obdobia pripísal skutočnosti, že tieto náklady vznikli v súvislosti s omeškaním súdov s rozhodnutím v tej ktorej exekučnej veci.

Z úradnej činnosti je súdu známe, že navrhovateľ si majetkovú škodu vyčíslil paušálne v mnohých konaniach a v rovnakej výške, teda bez zohľadnenia okolností toho ktorého prípadu. Navyše túto škodu si uplatnil vo viac ako 4-násobku minimálnej škody určenej znaleckým posudkom. Z exekučného spisu súd žiadne informácie o stave konania, urgencie alebo sťažnosti zo strany navrhovateľa nezistil a ten ich žiadnym spôsobom nepreukázal, pričom práve náklady na tieto činnosti mali tvoriť podstatnú časť „škody“ podľa znaleckého posudku. Paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou a jedná sa iba o jednostranné tvrdenia navrhovateľa, ktoré nemajú oporu v predložených či označených dôkazoch. Súd sa stotožňuje s názorom odporcu, že akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému by vznikla navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy, keďže navrhovateľ ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Podobne náklady na výkony zamestnancov sú bežnými nákladmi, s ktorými musí navrhovateľ pri svojej činnosti počítat' a vzhľadom na povahu vykonávanej činnosti musí mať vyčlenených aj zamestnancov, ktorí spravujú pohľadávky, ktoré nie sú riadne splácané, a ktoré sa prípadne musia uplatniť aj v exekučnom konaní. Požadovať paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je nepostačujúce na účely preukázania výšky majetkovej škody. Za tohto stavu navrhovateľ nepreukázal, či vôbec a aká skutočná škoda mu vznikla v tomto konkrétnom konaní.

Navrhovateľ sa tiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na

vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak.

Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Navrhovateľ uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať, resp. že u členov riadiacich orgánov navrhovateľa a jeho majiteľov boli vyvolané pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Navrhovateľ však svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Náhradu nemajetkovej ujmy nemožno priznať iba na základe abstraktných tvrdení účastníka, ktoré nie sú preukázané a konkretizované, napríklad minimálne špecifikovaním, aké podnikateľské postupy a aktivity boli postupom súdu ovplyvnené. Pocity fyzických osôb účastných na podnikaní právnickej osoby, ktorá si náhradu škody uplatňuje, sú podľa názoru súdu právne irelevantné. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. Nedodržanie zákonnej lehoty v rozsahu, ako tomu bolo v tomto prípade, preto na strane navrhovateľa nemohlo spôsobiť neistotu v takom rozsahu, ako to popisuje, alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že navrhovateľ nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za dobu omeškania s rozhodnutím o návrhu na zmenu exekútora došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval navrhovateľ. Je len ťažko uveriteľné, že by podnikateľské plány navrhovateľa mali byť závislé od rozhodnutia o žiadosti exekútora o udelenie poverenie, teda od rozhodovania vo veciach, kde pohľadávka nie je riadne platená a je často krát otázne, nakoľko je vôbec vymožitelná.

Navrhovateľ nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmou. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Nesprávny úradný postup môže mať teda za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve a len týmto postupom, teda postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim v tom smere, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil.

Všetky zložky majetkovej ujmy, ktoré si navrhovateľ uplatnil, sú nákladmi, ktoré súvisia s bežnou činnosťou navrhovateľa (ako už to bolo uvedené vyššie), teda súd nemal preukázané, že by išlo o náklady, ktoré by nebol navrhovateľ vynaložil, ak by rozhodnutie o zmene exekútora bolo vydané včas.

Navrhovateľ teda v konaní nepreukázal ani vznik majetkovej škody, ani vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane, ani tú skutočnosť, že by zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny úradný postup spočívajúci v ním uvádzaných zbytočných prietťahoch a napokon nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadnou navrhovateľovi vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmou. Teda nepreukázal ani

jednu z podmienok zakladajúcich v dotknutých prípadoch zodpovednosť odporcu za náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobené nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z., preto súd jeho návrh zamietol.

Výrok o trovách konania súd odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Konštatoval, že odporkyňa si náhradu trov konania uplatnila, avšak nevyčíslila ich výšku a z obsahu spisu nevyplýva, že by jej nejaké trovy vznikli, preto súd vyslovil, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznáva.

Uznesením č. k. 6C/278/2013-68 zo dňa 30.12.2014 opravil súd prvého stupňa druhý výrok rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 6C/278/2013-50 zo dňa 5.8.2014 tak, že tento správne znie: „Súd náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.“

Rozhodnutie odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 6C/278/2013-50 zo dňa 5.8.2014 zamietol žalobu. Druhým výrokom rozhodol o trovách konania, pričom v písomnom vyhotovení rozsudku vo výroku uviedol, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

Na základe odvolania žalobcu odvolací súd uznesením č. k. 17Co/260/2014-67 zo dňa 27.11.2014 vrátil vec súdu prvého stupňa na postup podľa § 222 ods. 3 O.s.p. z dôvodu, že výrok o náhrade trov vyhlásený na pojednávaní nesúhlasí s výrokom o náhrade trov v písomnom vyhotovení rozsudku.

Preto súd prvého stupňa vykonal opravu výroku napadnutého rozsudku tak, ako je uvedené vyššie.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

V odvolaní uviedol, že postupom súdu prvého stupňa sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvého stupňa rozhodol vo veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí. Súd prvého stupňa bol jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom prijatím zákona č. 412/2012 z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Svojím rozhodnutím súd prvého stupňa de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity. Súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len exekučného súdu. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno zakladať meritórne rozhodnutie. Svojimi úvahami súd neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe. Nie je zrejmé, aký môže mať dopad na výsledok konania skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore

exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom nesúvisia.

Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že ako dôkaz vzniku škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Pokiaľ ide o tom, že žalobca predložil znalecký posudok až po roku a pol od podania žaloby na súde, žalobca dáva do pozornosti samotný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že žalobca zadal vypracovanie znaleckého posudku dňa 1. marca 2013. Vypracovanie znaleckého posudku je tak dôkladné a zložitá, a to aj s ohľadom na množstvo spracovaných podkladov a jeho vypracovanie trvalo viac ako rok. V konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. V konaní bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobným petítom, prinajmenšom navrhovaným medzitimným rozsudkom. Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu žalobcu osobitne rozhodnúť.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s. p.), preskúmal rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu dňa 26.02.2015 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, správne aplikoval právne predpisy a správne vo veci aj rozhodol. Ani po podaní odvolania odvolací súd nezistil, aby prvostupňový súd konal a rozhodol nesprávne. Odvolací súd sa stotožňuje s presvedčivými a správnymi závermi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu odkazuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím,

b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo

d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012 (teda v čase podania návrhu na začatie konania), vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 17 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. (v znení platnom a účinnom od 1.6.2010 do 31.5.2011), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z.z. (v znení platnom a účinnom od 1.6.2010 do 31.5.2011) podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd konštatuje, že s účinnosťou od 01.01.2013 bolo ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zmenené. Zmena právnej úpravy bola realizovaná zákonom č. 412/2012 Z. z., pričom tento zákon prechodné ustanovenia neobsahoval. Nakoľko ide o ustanovenie s procesnoprávnym aspektom, nároky uplatnené žalobcom bolo potrebné posúdiť v zmysle aktuálnej právnej úpravy, aj keď v čase, keď boli žalobné návrhy podané, zákon č. 514/2003 Z. z. túto úpravu neobsahoval.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že správne právne posúdeniu veci zodpovedá aj správne rozhodnutie.

V exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3Er/590/2010 nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, kedy by prieťahy v konaní boli konštatované. Podľa ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) je súd povinný preskúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Iba ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, pritom táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul, ktorým je notárska zápisnica alebo rozhodnutie rozhodcovských súdov.

Z uvedeného teda vyplýva, že zákonná 15-dňová lehota je určená na poverenie exekútora, a to iba v prípadoch, ak exekučným titulom okrem iného, nie je rozhodcovský rozsudok.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2011, podľa ktorého pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takomto prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení

otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, exekučný súd nie je viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

Vzhľadom na uvedené je dôležité uviesť, že ak vznikne neodstrániteľný nedostatok v procesných podmienkach alebo odstrániteľný nedostatok, ktorý aj po úkonoch exekútora, prípadne exekučného súdu zostal neodstránený, príslušný súd (§ 45 Exekučného poriadku) žiadosť o vydanie poverenia zamietne a nadväzne na to zastaví exekučné konanie. Ako bolo vyššie uvedené, 15-dňová lehota na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia neplatí v exekučných konaniach, v ktorých exekučným titulom je okrem iných rozhodcovský rozsudok. Dôvodom ustanovenia tejto výnimky, ktorá bola do zákona zavedená s účinnosťou od 01.06.2010 a vzťahuje sa i na exekučné konania začaté pred účinnosťou zákona č. 144/2010 Z. z., je potreba preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie (napr. zmluva zakladajúca hmotnoprávny vzťah medzi oprávneným a povinným, rozhodcovská zmluva alebo doložka).

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje správny záver prvostupňového súdu, že žalobca nepreukázal vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a odvolací súd dopĺňa, že žalobca nepreukázal, kedy, a ktorý štátny alebo súdny orgán, a ktorým rozhodnutím zistil existenciu priesťahov v súdnom konaní, keďže rozhodovanie o tejto otázke nepatrí do právomoci súdu prvého stupňa a že by exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci konal bez zbytočných priesťahov. Všetky úkony smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného a boli vykonávané v súlade s Exekučným poriadkom. Exekučný súd sa postupom vo vyššie uvedenej exekučnej veci nedopustil nesprávneho úradného postupu a neporušil právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu, že predložil znalecký posudok, odvolací súd konštatuje správny záver prvostupňového súdu, že v znaleckom posudku bola vypočítaná priemerná výška škody, a to rozdelená na škodu spôsobenú v exekučných konaniach pri rozhodovaní o žiadostiach o udelenie poverenia a na škodu spôsobenú v exekučných konaniach, kde navrhovateľ ako oprávnený žiadal o zmenu exekútora. Súdny znalec všetky náklady nad určitý priemer vypočítaný z predchádzajúceho obdobia pripísal skutočnosti, že tieto náklady vznikli v súvislosti s omeškaním súdov s rozhodnutím v tej ktorej exekučnej veci.

Aj odvolaciemu súdu je z jeho činnosti známe, že navrhovateľ si majetkovú škodu vyčíslil paušálne v mnohých konaniach a v rovnakej výške, teda bez zohľadnenia okolností toho ktorého prípadu. Navrhovateľ si uplatnil škodu vo viac ako 4-násobku minimálnej škody určenej znaleckým posudkom. V exekučnom spise nie sú žiadne žiadosti o informácie o stave konania, urgencie alebo sťažnosti zo strany navrhovateľa a je potrebné prisvedčiť súdu prvého stupňa, že navrhovateľ ich žiadnym spôsobom nepreukázal, pričom práve náklady na tieto činnosti mali tvoriť podstatnú časť „škody“ podľa znaleckého posudku

Odvolací súd sa preto z uvedených dôvodov stotožňuje so súdom prvého stupňa, ktorý správne vyhodnotil, že žalobca nepreukázal existenciu zákonných podmienok na priznanie mu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Na základe uvedeného preto odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne, a preto rozsudok postupom podľa ustanovenia § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 6C/278/2013-68 zo dňa 30.12.2014 ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, a to v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p. Aj keď v odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, táto nepodala návrh na náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný žalobca takýto návrh tiež nepodal, ale ani vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by mu náhrada trov konania nemohla byť priznaná. Preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nebol podaný zo strany žiadneho účastníka konania návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania. Keďže ide o návrhové konanie, súd bez takéhoto návrhu o trovách odvolacieho konania sám nemohol rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.